

Onderwijs en Examenregeling 2017-2018 Opleidingsdeel

Christelijke Hogeschool Windesheim

Master Psychomotorische therapie

Croho nr: 70065

Deeltijd

Deze onderwijs en examenregeling behoort tot het opleidingsdeel van het studentenstatuut.

De laatste accreditatie geldt van 14-11-2012 tot en met 31-12-2020
--

Waar student en hij staat kan ook gelezen worden de studente en zij.

De links in dit document werken alleen bij raadpleging van dit document op het intranet van Windesheim

1	WELKOM	4
2	DOEL EN CONTEXT VAN DEZE ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING	5
3	DE ONDERWIJSVISIE VAN HET DOMEIN	5
4	WAAR LEIDEN WE VOOR OP	7
4.1	Waar leiden we voor op	7
4.2	De competenties van de opleiding	7
4.3	De relatie tussen de opleiding en het beroepenveld	15
4.4	Landelijk geldende voorschriften	21
5	HOE ZIET HET ONDERWIJS ER UIT	21
5.1	Inrichting van de opleiding	21
5.2	Inhoud en vorm van de opleiding	24
5.3	Bijzondere leerwegen binnen de masteropleiding	25
6	DE STUDENT EN HET ONDERWIJS	25
6.1	Studiebegeleiding	25
6.2	Kwaliteit en studeerbaarheid	25
6.3	Toetsing	27
6.4	Bijzondere bepalingen	27
7	OVERZICHT ONDERWIJSEENHEDEN	28
8	ACCREDITATIE	29
9	TOT SLOT	29
9.1	Bezwaar en beroep	29
9.2	Bijlagen bij onderwijs- en examenregeling	30
9.3	overgangsbepalingen	30
9.4	Niet voorziene situaties	31

1 WELKOM

Beste Calo-student,

Welkom bij de Masteropleiding Psychomotorische Therapie.

Voor je ligt het opleidingsdeel van de onderwijs en –examenregeling (OER) van de Masteropleiding Psychomotorische Therapie.

Dit opleidingsdeel van de onderwijs en – examenregeling (OER) vormt samen met het instellingsdeel OER en andere regelingen, het studentenstatuut. In dit statuut staan de rechten en plichten van de student beschreven die gelden tijdens de inschrijvingsperiode aan Windesheim.

In dit opleidingsdeel van de OER staat de inhoud van jouw opleiding beschreven, alsmede de procedures die gelden tijdens het volgen van de opleiding.

In het [instellingsdeel](#) van de OER staan rechten en plichten beschreven die voor alle opleidingen van Windesheim gelden. Het gaat hier bijvoorbeeld om vooropleidingseisen, studiebegeleiding en toetsing.

Er zijn nog andere regelingen die van belang kunnen zijn voor jou als student. Denk bijvoorbeeld aan regelingen op het gebied van medezeggenschap, financiële uitkeringen, privacy, rechtsbescherming en klachten. Al deze regelingen vind je in het [studentenstatuut](#) welke is te vinden op Sharenet.

Veel succes met je opleiding!

Bert Meijer, directeur domein Bewegen & Educatie

Robert Agelink, directeur Calo

Thomas Scheewe, hogeschoolhoofddocent PMT

Ingrid Nissen, coördinator Master PMT

2 DOEL EN CONTEXT VAN DEZE ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING

De Onderwijs- en Examenregeling bestaat uit een instellingsdeel en een opleidingsdeel. Het instellingsdeel bevat de hoofdregel, in het voorliggende opleidingsdeel heeft de opleiding deze hoofdregel verder uitgewerkt. Eventuele uitzonderingen op de hoofdregel kun je ook in dit opleidingsdeel lezen.

De opleiding heeft één Onderwijs- en Examenregeling. Deze is zo vormgegeven dat iedere doelgroep en student binnen de opleiding kan werken met het deel dat voor hem of haar relevant is.

De Onderwijs- en examenregeling, het instellingsdeel en het opleidingsdeel tezamen, mag gezien worden als een contract tussen de opleiding en de student met daarin de rechten en verplichtingen voor beide partijen. Windesheim kiest voor een Onderwijs- en examenregeling die een jaar geldig is, ieder jaar opnieuw wordt deze regeling, als dat nodig is, herzien en opnieuw vastgesteld. Er is voor deze werkwijze gekozen om de actualiteit van het curriculum te borgen.

De voorliggende Onderwijs- en examenregeling is het opleidingsdeel van de OER van je opleiding. Deze OER maakt deel uit van het Studentenstatuut. In het statuut horen ook:

1. Het [instellingsdeel Master](#) (voor masters) en het [Instellingsdeel Bachelor](#) (voor bachelors) van de Windesheim Onderwijs en examenregeling (OER) 2017-2018.
2. *Het Reglement van de Examencommissie* van je opleiding. Deze vind je op de opleidingscommunity van je opleiding (tab examencommissie).
3. *De [Regels tentaminering](#) Windesheim 2017-2018.* (hierin wordt nader uitgewerkt hoe de uitvoering wordt gegeven aan artikelen uit de OER met betrekking tot toetsen en tentamens)
4. Het [Studentenstatuut](#) is het algemene deel van het statuut waar vele andere regelingen horen.

3 DE ONDERWIJSVISIE VAN HET DOMEIN

Onderwijsvisie van het domein Bewegen en Educatie

Het onderwijsconcept van het domein Bewegen en Educatie en dat van de opleiding, is overeenkomstig dat van Windesheim. De visie op onderwijs van Windesheim wordt hierna beschreven.

Windesheim is een brede kennisinstelling met de ambitie een inspirerende omgeving voor hoger onderwijs te zijn. De hogeschool biedt studenten een kwalitatief hoogstaande beroepsopleiding aan, die hen theoretisch en praktisch voorbereidt op een succesvolle loopbaan. Windesheim verricht praktijkgericht onderzoek, ten dienste van de kennisontwikkeling in de regio (en daarbuiten) en om de ontwikkeling van het onderwijs verdere impulsen te geven. Kennis en vaardigheden worden voortdurend getoetst aan de praktijk door samen te werken met bedrijven en non-profitorganisaties en te ondernemen. Ondernemen is ook een manier om onderzoeksresultaten te valoriseren. Door onderwijs, onderzoek en ondernemen op deze wijze uitgebalanceerd ten opzichte van elkaar te positioneren, versterken ze elkaar. De onderwijsvisie van Windesheim bestaat uit de volgende vier elementen. Tot slot wordt het experiment leeruitkomsten kort beschreven. De Masteropleiding Psychomotorische therapie participeert in deze pilot.

Ambitieuze studieklimaat

Windesheim biedt studenten kansen, prikkelt studenten om hun grenzen te verleggen en het maximale uit de studie te halen. De beroepspraktijk is de basis waaraan het onderwijs uitdagende opdrachten ontleent. Om recht te doen aan de verschillende talenten en ambities kunnen studenten binnen de beroepsgerichte curricula een deel van het onderwijs zelf invullen om tot verbreding, verdieping of verzwaring van het onderwijsprogramma te komen. De keuzemogelijkheden voor de student en de flexibilisering van het onderwijsaanbod in dit onderwijsconcept, maken dit mogelijk.

Waarde(n)volle professional

Windesheim leidt professionals op die hun eigen professionele handelen kritisch ter discussie kunnen stellen en hierover verantwoording kunnen afleggen. Daarbij hanteert de bij Windesheim afgestudeerde professional persoonlijke, institutionele en wettelijke waarden en normen. Door een onderzoekende en reflectieve houding ontwikkelt hij continu zijn professionaliteit, vanuit zijn idealen over goed samenleven. Vanuit de eigen vakbekwaamheid en met die kritische reflectie levert hij een bijdrage aan de kwaliteit van de samenleving. De professional is deskundig op zijn vakgebied en goed voorbereid op de steeds veranderende beroepspraktijk. Hij ziet kansen, weet deze te benutten, kan innoveren en neemt initiatief. Windesheim wil ook een waarde(n)volle organisatie zijn en dit thema ook tot uitdrukking brengen in de cultuur op Windesheim.

Studentbegeleiding op maat

Windesheim biedt studenten persoonlijke en adequate begeleiding en een omgeving waarin zij zich maximaal kunnen ontplooiën. De hogeschool stuurt op resultaat, zodat de student succesvol zijn studie kan doorlopen. Hierbij worden zowel uitzonderlijke begaafdheden als specifieke functiebeperkingen serieus genomen. Het onderwijsconcept benadrukt het belang van een veilige en optimaal vormgegeven leeromgeving, waarin de student zich gekend voelt. Kleinschalig, maar tevens met de faciliteiten en mogelijkheden van een grote hogeschool.

Hoge kwaliteit van onderwijs

Windesheim handhaaft en verbetert continu de onderwijspraktijk. De student werkt met docenten die didactisch onderlegd zijn, zeer bekwaam zijn op hun vakgebied en nauwe contacten hebben met de beroepspraktijk. Om steeds met de nieuwste inzichten in de diverse vakgebieden te kunnen werken, zijn opleidingen verbonden met kenniscentra en/of Centres of Expertise. Onderwijs, onderzoek en ondernemen zijn met elkaar geïntegreerd en versterken elkaar in kwaliteit en vernieuwingskracht. Windesheim stimuleert de internationale oriëntatie van studenten.

Flexibilisering

De Masteropleiding Psychomotorische Therapie participeert in het experiment leeruitkomsten. Dit experiment duurt van 1 juli 2016 tot en met 30 juni 2022. Doel van het experiment is te onderzoeken of een andere inrichting van deeltijdse vormen van onder andere bacheloropleidingen zal leiden tot een toename van studenten aan Hbo-deeltijdopleidingen en aansluitend toename van Hbo-certificering. De vernieuwde inrichting van die opleidingen betekent dat geen sprake hoeft te zijn van een samenhangend geheel van onderwijseenheden als bedoeld in artikel 7.3 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). In plaats daarvan is sprake van een samenhangend geheel van eenheden van leeruitkomsten. Dit betekent dat de opleidingstrajecten kunnen worden ingericht en afgestemd op de uitgangspositie, eventuele werksituatie, kenmerken en behoeften van individuele studenten of groepen van studenten.

Bij aanvang van studiejaar 2017-2018 start implementatie van het project bij de master PMT. De master PMT kent naast de reguliere 2-jarige opleiding, een modulair in te kopen en daarmee flexibele

variant. De master PMT is hierdoor modulair te volgen en in te kopen. De modules staan in deze onderwijs- en examenregeling (OER) beschreven. Ook is een start gemaakt met de beschrijving van het onderwijs in leeruitkomsten en worden eerste schreden gezet op vlak van leerwegaafhankelijke toetsing. Per studiejaar 2018-2019 worden, parallel aan het huidige modulaire programma, leeruitkomsten en indicatoren uitgewerkt en leerwegaafhankelijke toetsing doorontwikkeld.

4 WAAR LEIDEN WE VOOR OP

4.1 WAAR LEIDEN WE VOOR OP

De opleiding Master PMT leidt op tot Master of Applied Sciences, in het bijzonder Master Psychomotorisch Therapeut. De opleiding biedt de mogelijkheid tot het verwerven van de beroepscompetenties die nodig zijn om als senior psychomotorisch therapeut werkzaam te zijn.

De missie van de opleiding Master PMT is studenten op te leiden die:

- In staat zijn tot adequaat therapeutisch handelen binnen generalistische en specialistische zorg;
- Kunnen werken met een grote mate van zelfstandigheid in een eigen praktijk of binnen instellingen, zowel in een klinische als in een ambulante setting;
- In staat zijn het therapeutisch handelen theoretisch te onderbouwen;
- In staat zijn (inter-)nationale onderzoeksliteratuur te bestuderen, beoordelen en integreren in eigen professioneel handelen;
- Zich een onderzoekattitude hebben eigen gemaakt;
- In staat zijn tot het opzetten en uitvoeren van praktijkgericht onderzoek;
- In staat zijn PMT te profileren en positioneren t.a.v diagnostiek en behandeling zowel op de eigen werkplek, als op (inter-)nationaal niveau, bijvoorbeeld via ontwikkeling van PMT-producten en -protocollen.

4.2 DE COMPETENTIES VAN DE OPLEIDING

Eindkwalificaties

De beroepstaken die ten grondslag liggen aan de opleiding Master PMT zijn geformuleerd in het beroepsprofiel van de Nederlandse Vereniging voor Psychomotorische Therapie (NVPMT) (NVPMT, 2009) en het Beroepscompetentieprofiel gezondheidszorg (GZ)-vaktherapeut (GGZ Nederland, 2012). Tabel 1 geeft de samenhang weer tussen beide beroeps(competentie)profielen.

OVERZICHT BEROEPSTAKEN PSYCHOMOTORISCHE THERAPIE	
Beroepstaak (NVPMT, 2009)	BCP GZ-vaktherapeut (GGZ Nederland, 2012)
1. behandeling van cliënten	<p><i>Cliëntgebonden beroepstaken:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Contact leggen met en opbouwen van een therapeutische relatie met cliënt/cliëntensysteem; 2. Redeneren en opereren vanuit een vaktherapeutische rationale; 3. Verrichten van vaktherapeutische aanmelding, observatie en diagnostiek; 4. Uitvoeren van vaktherapeutisch behandelplan en het effect evalueren; 5. Hanteren van de eigen vakdiscipline t.b.v. behandeling van cliënten.

2. organisatie	<i>Organisatiegebonden beroepstaken:</i> 6. Samenwerken met collega vaktherapeuten en andere disciplines rondom behandeling; 7. Werkzaamheden afstemmen op beleid vanuit de organisatie en meewerken aan innovatie; 8. Beheren van randvoorwaarden betreffende vaktherapie.
3. professionele ontwikkeling	<i>Professiegebonden beroepstaken:</i> 9. Vaktherapeutische competenties ontwikkelen en onderhouden, professionaliseren en profileren van de beroepsuitoefening;
4. onderwijs en onderzoek	10. Participeren in praktijkgericht en wetenschappelijk onderzoek; 11. Overbrengen van kennis en ervaring aan anderen.

Tabel 1. Samenhang weer tussen beroeps(competentie)profiel NVPMT (2009) en GGZ Nederland (2012).

Om deze beroepstaken professioneel te kunnen uitoefenen op masterniveau, dient de student tijdens de opleiding eindkwalificaties te bereiken. Om de opleiding Master PMT af te ronden dient te worden voldaan aan de in Tabel 2 genoemde eindkwalificaties.

<ol style="list-style-type: none">
a. beschikken over kennis en inzicht m.b.t. de theorie en methodiek van de psychomotorische therapie om complexe psychiatrische en/of psychosociale problemen te kunnen analyseren, een hulpvraag op individueel dan wel systeemniveau te kunnen formuleren en een behandelplan te kunnen opstellen, uitvoeren en evalueren;
b. kennis hebben van ontwikkelingsachtergronden van psychosociale en psychiatrische problematiek en van de verschillende (sociaal wetenschappelijke en humaanbiologische/medische) referentiekaders van waaruit de problematiek bekeken kan worden;
c. beschikken over vaardigheden om toegang te verkrijgen tot (inter)nationale wetenschappelijke literatuur op het gebied van psychopathologie en behandeling van psychosociale en psychiatrische problematiek;
d. theoretische kennis kunnen verbinden met het professioneel handelen voor het uitvoeren van complexe vormen van psychomotorische therapie aan diverse cliënt/patiëntgroepen en dit handelen wetenschappelijk kunnen verantwoorden;
e. over integrale beroepsvaardigheden beschikken om zelfstandig psychomotorische therapie te plannen, uit te voeren en, zowel op het niveau van de cliënt als ook op dat van het (multidisciplinaire) behandelteam, te evalueren;
f. kunnen hanteren van specifieke en complexe psychomotorische therapeutische methodieken, afgestemd op de hulpvraag en mogelijkheden van de cliënt, de fase van de therapie en het doel van de behandeling;
g. professioneel kunnen communiceren met andere beroepsgroepen in de geestelijke gezondheidszorg (zoals psychiaters, psychologen, verpleegkundigen, agogen en vaktherapeuten creatieve therapie);
h. eigen handelen kritisch kunnen evalueren, al of niet door gebruik te maken van intercollegiale toetsing en supervisie, en waar nodig bij te stellen;
i. kunnen opzetten en uitvoeren van een (literatuur en/of praktijk)onderzoek, met gebruikmaking van relevante (inter)nationale databases, en kunnen interpreteren / op juiste waarde schatten van gerapporteerde wetenschappelijke bevindingen voor de beroepspraktijk;
j. adequaat kunnen rapporteren en communiceren van praktijkbevindingen aan medeberoepsbeoefenaren (team), collega's behandelaars (behandelteam) en anderen.

Tabel 2. Eindkwalificaties Master PMT (Sietsma en Jol, 2006).

Op basis van bovenstaande beroepstaken (zie Tabel 1) en de genoemde eindkwalificaties (zie Tabel 2) zijn voor de opleiding Master PMT beroepscompetenties geformuleerd. Onder competentie wordt verstaan; "een geheel van handelen van een zekere duur, welke gebaseerd is op een samenhangend geheel van kennis, inzicht, vaardigheden en attitude".

De zeven beroepscompetenties van de Master PMT zijn:

- Diagnosticeren;
- Construeren;
- Intervenieren;
- Evalueren;
- Rapporteren;
- Positioneren;
- Reflecteren.

In Tabel 3 worden de zeven beroepscompetenties nader uitgewerkt.

Zeven Beroepscompetenties Master Psychomotorische Therapie

1. Diagnosticeren

De aan de Master PMT opgeleide psychomotorisch therapeut moet in staat zijn zich een diagnostisch beeld te vormen op grond van aangeboden informatie van het behandelteam en/of zelf te verwerven informatie via de cliënt. Veelal is de informatie onvolledig en ontstaat er gaandeweg pas een duidelijker beeld. Toch moeten er verantwoorde conclusies worden getrokken ten aanzien van de diagnose en behandeling van de cliënt.

Dit vraagt de competentie van een transparant, logisch en consistent proces van diagnosticeren. Dit proces moet duidelijk worden voor het behandelteam en de cliënt. In dit proces verifieert en falsificeert de psychomotorisch therapeut zijn verworven kennis en visie ten aanzien van de problematiek van de cliënt.

2. Construeren

Op grond van het (voorlopige) product van diagnosticeren (her-)definieert de aan de Master PMT opgeleide psychomotorisch therapeut de (voorlopige) hulpvraag van de cliënt. Met de hulpvraag als aanleiding wordt een adequaat aanbod gedefinieerd waarop de cliënt zijn of haar eigen antwoord kan geven.

Het constructieproces in de psychomotorisch therapie heeft veel vragen met vele gezichten. Bijvoorbeeld:

1. *organisatorisch* (Individueel of opnemen in een groep? Welke groep is passend? Welke tijdstip?);
2. *keuze behandelstrategie* (Kan de cliënt ervaringsgericht werken? Of moet in eerste instantie functioneel oefengericht worden gewerkt? Ligt het voor de hand op termijn te gaan werken met een conflictgerichte of traumaverkennende strategie?);
3. *keuze arrangementen* (Moet er op grond van hulpvraag en cliënt gekozen worden voor activiteiten ontleend aan de bewegingscultuur zoals runningtherapie? Of liggen andere vormen zoals ontspanningsoefeningen meer voor de hand? En waarom?)

In het ontwikkelen van de competentie construeren komt de competentie 'diagnosticeren' eveneens aan bod. In het construeren als proces wordt gebruik gemaakt van de theorie van het sociaal constructivisme, waarbij professionele kennis en ervaringen ontstaan in een sociale context met experts.

3. Intervenieren

In het behandelproces pleegt de aan de Master PMT opgeleide psychomotorisch therapeut op een adequate wijze (tijdstip, inhoud, stijl) interventies met het oog op de hulpvraag en het moment in het therapieproces. Dit vraagt om inlevingsvermogen en een transparante wijze van communiceren.

De psychomotorisch therapeut heeft de keuze uit een ruim arsenaal aan interventies: verbaal of non-verbaal, direct of indirect, via de bewegingscontext of bewegingsaanwijzingen, door zelf iets te doen of te zeggen of in een groepssetting door dat uit te lokken bij een andere cliënt.

Cliënten en hun processen verschillen onderling waardoor interventies van elkaar verschillen. De psychomotorisch therapeut ontwikkelt enerzijds op grond van zijn ervaringen zijn eigen interventietechnieken, anderzijds worden interventietechnieken aangereikt vanuit de literatuur en onderzoeksresultaten bij vergelijkbare cliëntgroepen. Bovendien moet een interventietechniek transparant zijn en moet de psychomotorisch therapeut zijn keuze kunnen motiveren bij de cliënt en het behandelteam (collega's). De aan de Master PMT opgeleide therapeut is in staat tot het methodisch onderzoeken van de effectiviteit van de interventies.

4. Evalueren

De aan de Master PMT opgeleide vaktherapeut moet datgene wat heeft plaatsgevonden in de therapeutische situaties evalueren in het licht van de hulpvraag en het therapieproces. Hij kan dit doen met behulp van persoonlijke aantekeningen, (zelf)rapportage instrumenten (zoals routine outcome monitoring instrumenten) en observatie-instrumenten (al of niet ondersteund door beeldmateriaal). Evalueren kan vanuit verschillende perspectieven gebeuren, bijvoorbeeld het formuleren van een vervolg, het formuleren van een verslag aan het behandelteam, voor het verzamelen van data voor een onderzoek, voor het bezien van de eigen therapeutische opstelling, etc. De keus van het perspectief bepaalt in hoge mate de wijze van evalueren.

5. Rapporteren

Rapporteren wordt in de GGz steeds belangrijker. Vaktherapeuten moeten leren hun waarnemingen adequaat op te schrijven, waardoor het voor de ander (collega's, behandelteam, etc) duidelijk is wat zich heeft voorgedaan in het therapeutische proces. Er moet geleerd worden dat in de overdracht en in de beperkte tijd die daarvoor beschikbaar is het vele niet altijd goed is, maar het goede veel. Ook voor de organisatie is een rapportagesysteem onontbeerlijk voor een heldere communicatie en een adequaat werkend cliëntvolgsysteem. Een aan de Master PMT afgestudeerde vaktherapeut moet een dergelijk systeem kunnen ontwikkelen en bijstellen op grond van ervaringen van anderen. Rapportage kan ook van wetenschappelijke betekenis zijn wanneer therapiegegevens gebruikt worden voor onderzoek. Vooraf dient de psychomotorisch therapeut zich te realiseren wat de functie van de rapportage is, omdat dit in

hoge mate de keuze van het rapportage-instrument bepaalt.

6. Positioneren

In de moderne GGz moet een psychomotorisch therapeut zich kunnen positioneren ten opzichte van collega's in inter- en multidisciplinaire verbanden. Hij moet gefundeerd en beargumenteerd kunnen aangeven wat zijn werk (psychomotorisch therapeutisch handelen) inhoudt en hoe dat zich verhoudt tot andere therapeutische methoden. Dat vraagt van de psychomotorisch therapeut niet alleen bekendheid met zijn eigen werk maar ook met het werk van andere professionals. Dit proces van afstemmen vergt veel kennis van de psychomotorisch therapeut, opgedaan in de opleiding maar ook daarna.

7. Reflecteren

De competentie reflecteren kent vele dimensies. Centraal staat dat de aan de Master PMT afgestudeerde therapeut zijn eigen gedrag (therapeutische positie, therapeutische vaardigheden) beziet vanuit de therapeutische context waarin hij werkt en de eigen achtergrond met haar effecten op denken, voelen en handelen. Hij dient zich open te stellen in super- en intervisiecontacten om de eigen attitude te problematiseren. Daarnaast moet hij ook kunnen omgaan met kritische opmerkingen van collega's buiten de directe therapeutische context. De psychomotorisch therapeut moet, door zijn competentie tot reflecteren te ontwikkelen, voortdurend werken aan de hoge mate van flexibiliteit die vereist is voor het werken in de GGz.

Tabel 3. Beroepscompetenties voor de Master PMT.

Relatie opleiding en Dublin descriptoren

Het niveau van de opleiding wordt onderbouwd aan de hand van de internationaal erkende Dublin descriptoren. Het doel is aan te tonen dat de Master PMT voldoet aan de officieel en internationaal erkende criteria van een masteropleiding.

In de Dublin descriptoren worden de volgende masterkwalificaties beschreven:

1. Kennis en inzicht	(K&I)
2. Toepassen kennis en inzicht	(TKI)
3. Oordeelsvorming	(Ov)
4. Communicatie	(Co)
5. Leervaardigheden	(Lv)

In Tabel 4 worden de Dublin descriptoren nader geconcretiseerd en onderbouwd vanuit de inhoud van de master PMT.

Dublin descriptor	Kwalificaties master	Generieke kernkwalificaties HBO-master (rapport commissie Franssen)	Concretisering mbt Master PMT
1. kennis en inzicht	Heeft aantoonbare kennis en inzicht, heeft kennis en inzicht op het niveau van bachelor en kan deze overtreffen en/of verdiepen, alsmede een originele bijdrage leveren aan het ontwikkelen en/of toepassen van ideeën, vaak in onderzoeksverband.	Zelfstandig kennis verwerven en daarover kunnen communiceren met anderen. Uitvoeren van op toepassing van kennis gericht onderzoek, waarin complexe problemen worden geanalyseerd.	<i>(Instroomeis: bachelor)</i> <i>Accenten Master PMT:</i> Verdiepen en ontwikkelen van (internationale) kennis, genereren van kennis en inzicht door het analyseren en uitvoeren van praktijkgericht onderzoek.
2. toepassen kennis en inzicht	Is in staat om kennis en inzicht en probleemoplossende vermogens toe te passen in nieuwe of onbekende omstandigheden binnen een bredere (of multidisciplinaire) context die gerelateerd is aan het vakgebied; is in staat om kennis te integreren en met complexe materie om te gaan.	Uitvoeren van op toepassing van kennis gericht onderzoek, waarin complexe problemen worden geanalyseerd. Methodisch verantwoord en gedisciplineerd werken.	Toepassen van kennis en inzicht en ervaring in intra- en extramurale settings bij intake en diagnoseprocedures. Ontwikkelen, implementeren en onderzoeken van nieuw behandelplan. Kennis en ervaring bezien en komen tot onderzoeksvoorstellen en deze uitvoeren.
3. oordeels-vorming	Is in staat om oordelen te formuleren op grond van onvolledige of beperkte informatie en daarbij rekening te houden met sociaal maatschappelijke en ethische verantwoordelijkheden, die zijn verbonden aan het toepassen van de eigen kennis en oordelen.	Leiding geven aan gecompliceerde projecten waarin complexe problemen worden opgelost, of innovaties worden voorbereid of worden geïmplementeerd. Onafhankelijke oordeelsvorming met betrekking tot gewenste ontwikkelingen gebaseerd op kennis van hoog niveau. Besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid. Methodisch verantwoord en gedisciplineerd werken.	Op basis van (beperkte) informatie van hoofdbehandelaar (psychiater, arts) en eigen diagnostiek en inzicht komen tot indicatie en behandelplan, rekening houdend met draagkracht en wensen van de cliënt en diens sociale netwerk. Bij het voorstellen en uitvoeren van onderzoek rekening houden met sociaal maatschappelijke en ethische verantwoordelijkheden.
4. communi-catie	Is in staat om conclusies, alsmede de kennis, motieven en overwegingen die hieraan ten grondslag liggen, duidelijk en ondubbelzinnig over te brengen op een publiek van specialisten of niet-specialisten.	Zelfstandig kennis verwerven en daarover kunnen communiceren met anderen.	Rapportage en evaluatie van behandelproces in intra- (behandelteam, verwijzer, cliënten en diens sociale systemen, etc) en extramurale verbanden (congressen, symposia, etc).
5. leervaardig-heden	Bezit de leervaardigheden die hem in staat stellen een vervolgstudie aan te gaan met een grotendeels zelfgestuurd of autonoom karakter.	Onafhankelijke oordeelsvorming met betrekking tot gewenste ontwikkelingen, gebaseerd op kennis van hoog niveau.	Op basis van autonome functie en positie en praktijkrelevante leervragen kennis genereren met behulp van onderzoek en onderwijs.

Tabel 4: Dublin descriptoren geconcretiseerd en onderbouwd vanuit de inhoud van de master PMT (Sietsma en Jol, 2006).

De Dublin descriptoren op masterniveau zijn in Tabel 5 ook gekoppeld aan de eindkwalificaties van de Master PMT a t/m j zoals beschreven in Tabel 2.

Dublindescriptoren	KI	TKI	Ov	Co	Lv
Eindkwalificaties Master PMT					
Beschikken over kennis en inzicht mbt de theorie en de methodiek...	x	x	x		
Kennis van ontwikkelingsachtergronden van psychosociale en psychische problematiek...	x	x	x		
Kennis van en vaardigheden om toegang te krijgen tot literatuur...	x	x	x		
Vaardigheden om theoretische kennis te verbinden...		x	x	x	
Integrale beroepsvaardigheden om zelfstandig theorie te plannen...		x	x		x
Vaardigheden in het hanteren van specifieke en complexe therapeutische methodieken...	x	x	x		
Vaardigheden in communicatie met andere beroepsgroepen...		x		x	x
Vaardigheden om het eigen handelen kritisch te evalueren...			x	x	x
Vaardigheden in het opzetten en uitvoeren van onderzoek...		x	x		x
Vaardigheden in het adequaat communiceren en rapporteren...		x	x	x	

Tabel 5. Samenhang eindkwalificaties master PMT en masterkwalificaties (Dublin descriptoren) (Sietsma en Jol, 2006, aangepast Jol, 2010).

Wanneer de student afstudeert aan de Master PMT voldoet hij aan de eindkwalificaties en daarmee aan de internationale criteria van een masteropleiding.

Uitgangspunten in het onderwijs van de Master PMT

De Master PMT is onderdeel van de Calo. De Master PMT baseert zich voor het inrichten en organiseren van het onderwijs in vergaande mate op de strategische en onderwijskundige uitgangspunten van de Calo. De master PMT heeft daarnaast een eigen strategisch kader ontwikkeld (OTK strategisch beleidsdocument november 2010), dat in lijn staat met dat van de Calo. Een aantal belangrijke uitgangspunten van het onderwijs zijn het sociaal constructivisme, het competentiegerichte leren en de vraagsturing.

Sociaal constructivisme

Het onderwijs van de Calo en tevens van de Master PMT kenmerkt zich door het sociaal constructivisme. Het sociaal constructivisme gaat ervan uit dat mensen zelf betekenis verlenen aan hun omgeving en dat sociale processen hierbij een prominente rol spelen. De focus ligt op de sociale constructie van kennis. Kennis ontstaat door interacties van interne (cognitieve) factoren en externe (omgevings- en sociale) factoren. De actieve rol van de student bij het verwerken van informatie en het verwerven van kennis wordt benadrukt. Door het delen van zijn ervaringen met anderen zal de student zich breder oriënteren, wat zal bijdragen tot kennis met een hogere mate van objectiviteit. De kerngedachte van het constructivisme is dat leren altijd begint met de verkenning, bewustwording en activering van eigen voorkennis en kijk op

de beroepspraktijk. Er wordt vanuit gegaan dat kennis niet los gezien kan worden van vaardigheid en dat een adequate beroepsattitude daar onlosmakelijk mee verbonden is, evenals de (beroeps-) context waar e.e.a. zich afspeelt.

Een van de consequenties van bovenstaande opvatting is de noodzaak van het creëren van een uitnodigende, uitdagende en praktijkgerichte leeromgeving voor iedere student.

Competentiegericht leren

De master PMT leidt op tot psychomotorisch therapeuten die voldoen aan de eisen van de huidige wereld van Gezondheidszorg, (Passend) Onderwijs en Welzijn. De opleiding Master PMT leidt op tot Master Psychomotorisch Therapeut. De opleiding biedt de mogelijkheid tot het verwerven van de beroepscompetenties die nodig zijn om als senior psychomotorisch therapeut werkzaam te zijn. De eisen van het werkveld die verwoord zijn in de beroepscompetenties (zie Tabel 3) en de visie op het beroep bepalen mede het onderwijs.

De student leert door een wisselwerking tussen leermodulen in het opleidingsinstituut en ervaring die wordt opgedaan in de beroepspraktijk. Voor de master PMT laat competentiegericht leren zich niet zo zeer karakteriseren door het 'afwerken' van competentielijstjes, maar veeleer door het doorlopen van een leerspiraal waarin studenten in onderlinge samenhang werken aan competenties die ze bekwaam maken voor het werkveld. Binnen die leerspiraal worden in de verschillende opleidingsfasen wel specifieke accenten gelegd (Oldeboom, 2005; verg. De Bie, 2003). Ook in het programma van de Master PMT (zie Hoofdstuk 5) wordt het competentiegericht opleiden uitgewerkt.

Het in de verschillende fasen van een opleiding werken en leren in de praktijk, wordt gezien als een van de belangrijkste leerbronnen voor het verwerven van beroepscompetenties. Binnen Windesheim wordt competentiegericht onderwijs (CGO) aangeboden, zo ook bij de Master PMT.

Vraagsturing

Binnen de opleiding Master PMT wordt het onderwijs vanuit tenminste vier 'vraagkanten' gestuurd.

1. In de eerste plaats is er het werk- cq het beroepenveld dat, al dan niet binnen wettelijke kaders, eisen stelt aan de beroepsbeoefenaar. Idealiter hebben de leerwensen van studenten een relatie met de vraag van de arbeidsmarkt. De student is er niet alleen voor zichzelf, maar er worden vanuit het werkveld ook bepaalde eisen gesteld aan de kennis en bekwaamheden van de student. Voor de Master PMT student betekent dit bijvoorbeeld dat er in het onderwijs veel ruimte is voor het opdoen van onderzoeksvaardigheden om te kunnen voldoen aan de eisen op het gebied van practice-based evidence en evidence-based practice;
2. In de tweede plaats is er een vraag vanuit de student om zich verder te ontwikkelen als professionele beroepsbeoefenaar. Studenten verschillen van elkaar. Het curriculum moet voldoende kansen bieden aan studenten om een antwoord te krijgen op hun leervragen. De Master PMT kent coachingstrajecten, waarin de student samen met de coach persoonlijke leervragen in kaart brengt, passend bij de eigen beroepspraktijk. Binnen de verschillende modulen worden de opdrachten altijd gekoppeld aan de eigen beroepspraktijk en ook bij het maken van de masterthesis kan de student met zijn eigen leervraag aansluiten bij, meestal, lopende onderzoeken.

Belangrijk in dit keuzeproces is dat studenten leervragen kunnen formuleren. Studenten leren in de opleiding steeds meer hun eigen leervragen te stellen en daarop hun eigen leerproces te sturen. Komend studiejaar wordt, in het kader van de pilot leeruitkomsten, bij de Master PMT het onderwijs verdergaand geflexibiliseerd waardoor vraaggeleiding nog meer ruimte krijgt;

3. Als derde is er de opleiding met de daaraan verbonden docenten met hun specifieke expertise. De opleiding heeft een eigen missie, die zij binnen de wereld van gezondheidszorg, (passend) onderwijs en welzijn, in het bijzonder de psychomotorische therapie wil realiseren;
4. Tenslotte is er de 'samenleving' die (al dan niet bij monde van de overheid) vraagt een bijdrage te leveren aan de oplossing van maatschappelijke problemen. Voor de Master PMT geldt als meest directe vraag de bijdrage aan de (geestelijke) gezondheidszorg op het gebied van profilering en positionering van en praktijkgericht onderzoek binnen de psychomotorische therapie, bijvoorbeeld ontwikkeling van richtlijnen en zorgstandaarden en studies naar effectiviteit van behandelinterventies.

Het leerproces wordt dus niet enkel gestuurd door de persoonlijke vraag van de student, maar evenzeer door de vragen vanuit de samenleving, het beroepenveld én de opleiding.

Vraagsturing wordt gezien als een continue afstemming tussen de vragen van de verschillende partners (arbeidsmarkt, student, opleiding en maatschappelijk veld). Dit vraagt om een permanente ontwikkeling van kennis en verbetering en innovatie van de onderwijspraktijk.

In het didactisch concept van de Master PMT komt de Windesheimbrede onderwijsvisie, namelijk vraaggestuurd en competentiegericht opleiden, terug. Via het coachingstraject, dat als een rode draad door de opleiding loopt, wordt de student in de gelegenheid gesteld op integrale en persoonlijke wijze zijn competenties en daarmee zijn beroepskwalificaties te ontwikkelen. Het competentiegericht didactische model zorgt voor samenhang en sturing. In de verschillende opleidingsinhouden én op de werkplek wordt de student in de gelegenheid gesteld zijn competenties te ontwikkelen. In het coachingstraject worden de competenties in hun onderlinge samenhang op individueel niveau in persoonlijke ontwikkelingsplannen uitgewerkt.

Concluderend kan gesteld worden dat de algemene context van de opleiding wordt getypeerd door een voortdurende wisselwerking tussen opleiding en beroepspraktijk. Dit gebeurt zowel vanuit de individuele student met de eigen werkplek, als vanuit de organisatie van de opleiding mede door afstemming met de NVPMT, de FVB en de ontwikkelingen in de wereld van gezondheidszorg, (passend) onderwijs en welzijn.

4.3 DE RELATIE TUSSEN DE OPLEIDING EN HET BEROEPENVELD

Beroepsvereniging en andere vaktherapeuten

Psychomotorisch therapeuten vormen samen met collega's van de beeldende, drama-, dans-, spel-, psychomotorische kinder- en muziektherapie de vaktherapeutische beroepen (zie ook www.vaktherapie.nl). Als zodanig zijn de vaktherapeutische beroepen één van de beroepsgroepen in de GGz. De andere beroepsgroepen in de GGz worden gevormd door verpleegkundigen, agogen, psychologen, psychotherapeuten en psychiaters.

Voor elke beroepsgroep worden basisniveaus en differentiatieniveaus onderscheiden. Voor de vaktherapeutische beroepen is dit een basis –bachelorniveau en een differentiatieniveau van minimaal 60 European Credits (EC) in de vorm van een master. De Master PMT is hiermee een opleiding die past binnen de GGz-opleidingsstructuur. Vaktherapeutische beroepen worden dan ook op twee niveaus beoefend:

- het niveau van beginnend beroepsbeoefenaar (HBO-bachelor opgeleid, geregistreerd dan wel op weg naar registratie, competent om te werken met veelal geprotocolleerde of in modules beschreven behandelingen en met beperkte zelfstandigheid);
- het seniorniveau (master opgeleid en geregistreerd, competent om in de rol van behandelaar zelfstandig te werken met complexe problematiek).

De clustering van beeldend, dans-, drama-, muziek-, spel- en psychomotorisch (kinder)therapeuten in een vaktherapeutische beroepsgroep heeft de beroepsverenigingen, waaronder de Nederlandse Vereniging voor Psychomotorische Therapie (NVPMT), in april 2006 doen besluiten om de Federatie Vaktherapeutische Beroepen (FVB) op te richten. De doelstelling van de FVB is de belangen van de beroepsverenigingen te behartigen en de ontwikkeling en uitoefening van de vaktherapeutische beroepen te bevorderen. Het ondersteunen van masteropleidingen en het stimuleren van onderzoek en inhoudelijke verdieping op het gebied van vaktherapieën maakt deel uit van het beleid van de FVB. Registratie als psychomotorisch therapeut/vaktherapeut is binnen de Stichting Registratie Vaktherapeutische Beroepen op bovenstaande twee manieren mogelijk, het niveau van beginnend beroepsbeoefenaar (HBO-bachelor opgeleid) en het seniorniveau (master opgeleid) (zie ook www.registervaktherapie.nl).

Ontwikkelingen binnen het werkveld en bij opleidingen

In het werkveld is behoefte aan de generalistische deskundigheid van het basisberoep, maar ook aan specialisten die opgeleid worden om te werken met complexe problematiek en specialisatie naar doelgroepen. Er is behoefte aan meer differentiatie, specifieke en aanvullende deskundigheid bovenop de deskundigheid waartoe op bachelorniveau wordt opgeleid.

Deze ontwikkeling heeft te maken met ontwikkelingen in, onder andere, de GGz, waarvan er enkele hieronder kort geschetst worden.

Als eerste en wellicht ook belangrijkste kan de invoering van Diagnose-Behandel Combinaties (DBC's) en een daaraan gekoppelde vergoedingsstructuur in de GGz genoemd worden. Eén van de effecten van deze invoering is dat behandelingen veel specifiek gericht worden op de diagnose en dat de eis om evidence-based te behandelen veel sterker gesteld is. De psychomotorisch therapeut moet per indicatie kunnen legitimeren (en met effectonderzoek aantonen) dat PMT de juiste (deel)behandeling is binnen een DBC.

Een tweede ontwikkeling in het GGz-beroepenveld betreft het toenemen van ambulante activiteiten die meer kennis en vaardigheden van psychomotorisch therapeuten vereisen. Cliënten kunnen geïndiceerd worden voor een vorm van vaktherapie en het komt voor dat de

vaktherapeutisch professional (waar de PMT'er er één is) als verantwoordelijk behandelaar als enige een aanbod doet aan de cliënt en daarin dus zelfstandig moet handelen. Dit vereist een opleiding op masterniveau.

Binnen GGz-organisaties vinden kantelingen plaats van generalistische naar doelgroepgerichte afdelingen rond zorgprogramma's. Er is een toename van kleine, ambulante behandelclusters, waar met name op masterniveau opgeleide psychomotorisch therapeuten zich bij aansluiten. Er zijn ook steeds meer psychomotorisch therapeuten die zich vrij vestigen. Bovenstaande ontwikkelingen vragen van de psychomotorisch therapeut specifieke kennis en vaardigheden die het initiële bachelorniveau overstijgen en waartoe de master kan uitrusten.

Daarnaast richt de Master PMT zich in belangrijke mate op praktijkgericht onderzoek. Binnen de GGz is in het kader van het meer evidence-based werken behoefte aan 'scientist-practitioners', behandelaars die uitgerust zijn met een kritische onderzoekende houding en methodologische wetenschappelijke kennis, die in staat zijn (literatuur)onderzoek te doen, wetenschappelijke publicaties kritisch te beoordelen en uitkomsten van deze publicaties te implementeren in werkzaamheden en mee te werken aan opzet en uitvoering van onderzoek.

Een dergelijke koers van zowel inhoudelijke verdieping, waardoor de cliënt¹ beter geholpen kan worden, als onderzoek is passend binnen de eisen die gesteld worden in de huidige wereld van gezondheidszorg, (passend) onderwijs en welzijn en sluit aan bij het beleid dat Windesheim ontwikkelt ten aanzien van kennisinnovatie en onderzoek.

Binnen het hoger onderwijs is, gestimuleerd door nationale en internationale ontwikkelingen, de laatste jaren in toenemende mate sprake van het initiëren en uitbreiden van praktijkonderzoek en dit is gekoppeld aan het ontstaan van masteropleidingen en lectoraten. De Master PMT is als onderdeel van Windesheim direct verbonden aan het Lectoraat Beweging, Gezondheid en Welzijn. Met dit lectoraat en haar kenniskring zijn drie onderzoekslijnen ontwikkeld. In toenemende mate voeren studenten, in nauwe samenwerking met het werkveld, binnen deze onderzoekslijnen hun masterthesis uit. Het blijft incidenteel mogelijk een eigen onderzoeksonderwerp te kiezen of in te gaan op een expliciete vraag vanuit het werkveld die niet binnen de drie onderzoekslijnen valt. Bij de Master PMT wordt primair gekozen voor kwantitatieve onderzoeksmethoden aangezien dit aansluit bij behoeften die in het werkveld bestaan. In de studiewijzer, horende bij de onderwijseenheid masterthesis, staat één en ander nader toegelicht.

In de uitvoering van praktijkgericht onderzoek wordt in toenemende mate samengewerkt met, al dan niet aan het lectoraat Beweging, Gezondheid en Welzijn verbonden, promotietrajecten. Hierbij betreft het de opzet en uitvoering van deelonderzoeken van deze promotietrajecten. Tevens wordt samengewerkt met de bacheloropleiding PMT-BA.

Veldadviescommissie

---

¹Overall waar cliënt wordt gebruikt, kan ook, afhankelijk van de context waarin gewerkt wordt, 'klant', 'deelnemer', leerling', 'patiënt' et cetera gelezen worden.

De opleiding Master PMT heeft, samen met de opleiding bachelor PMT-BA, een veldadviescommissie (VAC). De taak van de VAC ligt op het gebied van de verbinding van de beroepspraktijk met de opleiding. Agendapunten zijn onderwerpen gerelateerd aan het curriculum in relatie tot ontwikkelingen in het beroepenveld. De besprekingen met de VAC werken door in het beleid van de opleiding. De VAC is vooral gericht op een directe uitwisseling van vraag en aanbod van de opleiding en van het werkveld. Aan de VAC nemen vertegenwoordigers uit de verschillende werkvelden deel. Een specifieke subgroep binnen het VAC richt zich met name richt op het werkveld van de Master PMT (verschillende 'kamers' binnen de VAC).

Jonge Werkers

Studenten van en tevens docenten aan de opleiding Master PMT leveren regelmatig bijdragen aan de studiedagen van de Jonge Werkers. Jonge Werkers maakt deel uit van 't Web, een netwerkorganisatie 'rondom bewegen'. De Jonge Werkers organiseren elk jaar een studietweedaagse voor pas afgestudeerde professionals.

Netwerk: nationaal

De psychomotorische therapeuten in Nederland hebben een eigen beroepsvereniging, de Nederlandse Vereniging voor Psychomotorische Therapie (NVPMT). De opleiding streeft ernaar dat één docent van de bachelor- of master PMT opleiding zitting neemt in het bestuur van de NVPMT. Tevens wordt gestimuleerd dat docenten deel uitmaken van werkveldgroepen van de NVPMT. De opleiding participeert daarnaast actief in het frequent overleg van de FVB met de opleidingen.

De opleidingen PMT zijn vertegenwoordigd in het Landelijk Overleg Opleidingen in de Vaktherapeutische Beroepen (LOO VTB). In dit overleg zijn alle bachelor- en masteropleidingen binnen de vaktherapeutische beroepen in Nederland vertegenwoordigd.

De opleiding Master PMT heeft te samen met de opleiding bachelor PMT-BA een rol in de Stuurgroep Onderwijs van de NVPMT en, door de NVPMT erkende, verwante beroepsopleidingen. In dit gremium participeren vertegenwoordigers van:

- Vrije Universiteit, Faculteit Bewegingswetenschappen;
- Creatieve Therapie hogeschool Arnhem en Nijmegen, differentiatie PMT, Nijmegen;
- Katholieke Universiteit Leuven, specialisatie Psychomotorische Therapie;
- NVPMT;
- Op uitnodiging de Nederlandse Vereniging voor Psychomotorische Kinder Therapie (NVPMT), post HBO Psychomotorische kindertherapie en de Vlaamse Vereniging voor Psychomotorische Therapie (VVPMT).

Belangrijkste doelstelling van de Stuurgroep Onderwijs is:

- Overleg tussen door de NVPMT erkende Bachelor/Master-opleidingen (namelijk VU, KU Leuven, HAN en Windesheim) en beroepsvereniging NVPMT waarin alle onderwerpen die relevant zijn geagendeerd kunnen worden. Daarnaast wordt met deze groep, aangevuld met de delegate en commission members education, science and research en

profession (Europees Forum voor Psychomotoriek (EFP), de strategie richting en afvaardiging naar Europa (EFP) besproken en bepalen.

De Master PMT heeft, via de Hogeschoolhoofddocent PMT en de Lector Bewegen, Gezondheid en Welzijn van de Hogeschool Windesheim, tevens zitting in de Stuurgroep Onderzoek van de NVPMT. In dit overlegorgaan participeren medewerkers die zich bezig houden met praktijkgericht onderzoek binnen de landelijke PMT-opleidingen en de NVPMT.

Internationaal

Internationaal is er samenwerking door deelname aan het Europees Forum voor Psychomotoriek (EFP). Hieruit vloeien samenwerkingsverbanden voort waarin internationale afstemming en ontwikkeling van het beroep en de masteropleidingen plaatsvindt. Op dit moment neemt de hogeschoolhoofddocent van de opleiding Master PMT in het EFP, als Nederlands afgevaardigde, zitting in de internationale commissie Onderzoek. In nauwe samenwerking met Europese opleidingen uit diverse andere landen worden komend jaar European Expertise Classes ontwikkeld en aangeboden. Tevens wordt het vanaf dit studiejaar voor Master PMT-studenten uit andere Europese landen mogelijk de masterthesis uit te voeren op grond van door ons Lectoraat uitgezette onderzoeksprojecten (en vis versa). De Master PMT heeft hierin, samen met masteropleidingen uit Frankrijk en Portugal een leidende rol. Tevens zal, zoals het er nu uitziet, per september 2018 de Nederlandse Master PMT (Engelstalig) aanbieden aan o.a. bachelor opgeleide PMT-professionals uit Denemarken.

Werkvelden van de PMT

Psychomotorisch therapeuten zijn behalve binnen de GGZ tevens werkzaam binnen tal van andere terreinen.

Gezondheidszorg

Semi- en extramurale gezondheidszorg:

- Regionale Instituten voor Ambulante GGZ (RIAGG);
- Multi Functionele Eenheden geestelijke gezondheidszorg;
- psychiatrische dag- en poliklinieken;
- medisch kinderdagverblijven;
- vrijgevestigde praktijk;
- therapie aan huis projecten;
- gezondheidscentra;
- fysiotherapiecentra;
- psychologen of pedagogen praktijken.

Intramurale gezondheidszorg:

- algemene psychiatrische ziekenhuizen;
- psychiatrische afdelingen van algemene en/of academische ziekenhuizen;
- universitaire klinieken;
- kinder- en jeugdpsychiatrische klinieken/centra;
- klinieken voor verslavingszorg;

- forensisch psychiatrische klinieken;
- medisch kindertehuizen;
- psychotherapeutische gemeenschappen;
- herstellingsoorden;
- epilepsiecentra;
- astmacentra;
- revalidatiecentra;
- verpleeghuizen voor somatisch zieken en psychogeriatrische patiënten;
- instellingen voor mensen met een zintuiglijke handicap.

Instellingen voor mensen met een (licht) verstandelijke beperking

- residentiële centra voor (licht) verstandelijk gehandicapten;
- instellingen voor sterk gedragsgestoorde, licht verstandelijk gehandicapten;
- dagverblijven voor kinderen, ouderen en mensen met een meervoudige handicap.

Orthopedagogische instellingen

Passend onderwijs

- speciaal onderwijs (SO) en speciaal voortgezet onderwijs (SVO): Speciaal onderwijs voor lichamelijk, zintuiglijk of verstandelijk gehandicapte leerlingen en leerlingen met gedragsstoornissen;
- cluster 1 t/m 4;
- overige schoolvormen.

Instellingen (projecten) voor Jeugdhulpverlening

- instituten voor zeer intensieve behandeling;
- opvanghuizen;
- dagcentra voor schoolgaande jeugd.

Welzijnswerk en vrije tijd sector

Instellingen in de welzijnssector

- vormingscentra;
- buurthuizen.

Gehandicaptensport

- sportmix;
- club extra;
- G-sportafdeling, reguliere sportvereniging.

Justitiële instellingen

- Penitentiaire instellingen;
- TBS-klinieken.

Overige organisaties

- instellingen voor seksespecifieke hulpverlening;

- instituten voor slachtofferhulp / daderhulp;
- instellingen voor hulp aan oorlogsslachtoffers/daders;
- vluchtelingenhulp;
- transculturele hulpverlening;
- uitzending naar buitenland (bijv. voor War Child);
- cliniclowns / pleisterclowns (na specialistische training);
- hospitium;
- re-integratiecentra.

Actuele ontwikkelingen in het werkveld

Speerpunt voor de masteropleiding is aan te sluiten bij recente ontwikkelingen in de wereld van gezondheidszorg, (passend) onderwijs en welzijn. Recente ontwikkelingen, zowel binnen als buiten de GGz, laten zich kenmerken door:

- een toegenomen behoefte aan effectieve en efficiënte werkwijzen;
- extramuralisering van zorg;
- toegenomen aandacht voor preventie, signalering en vroeghulp;
- herstelondersteunende zorg;
- E-mental health;
- Ontwikkeling van geïntegreerde zorg (denk aan stepped care, collaborative care en ketenzorg);
- Veranderende wet- en regelgeving zoals de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), gericht op bevordering van maatschappelijke participatie en de transitie van de jeugdzorg naar de gemeenten (GGZ Nederland, 2012).

Steeds meer psychomotorisch therapeuten voeren een eigen praktijk. Ze werken daarbij samen met regionale hulpverleners en verwijzers zoals (G)Gz-instellingen en huisartsen (bijvoorbeeld zogenaamde praktijkondersteunener GGz (Poh)). De meeste vrijgevestigde psychomotorisch therapeuten zijn aangesloten bij de Werkgroep Zelfstandig Gevestigde Vaktherapeuten van de FVB. PMT'ers in een instelling werken vrijwel altijd multidisciplinair en zullen in het behandelteam met alle disciplines en functionarissen samenwerken.

4.4 LANDELIJK GELDENDE VOORSCHRIFTEN

De eindkwalificaties van de bachelor opleiding PMT-BA zijn verwoord in de Eindcesuur en sluiten aan bij het Landelijk Domeinprofiel Bacheloropleidingen Vaktherapeutische Beroepen (LDP VTB) (Landelijk Overleg Opleidingen Vaktherapeutische Beroepen [LOO VTB], 2016). Voor de Master PMT zijn (nog) geen landelijk geldende voorschriften (dus n.v.t.).

5 HOE ZIET HET ONDERWIJS ER UIT

5.1 INRICHTING VAN DE OPLEIDING

Het curriculum van de Master PMT wordt modulair en daarmee geflexibiliseerd aangeboden. De Master PMT kan als tweejarig mastertraject òf als modulair aanbod gevolgd worden. Bij een tweejarig mastertraject wordt de gehele masteropleiding, oftewel alle modules, verspreid over

een periode van 2 jaar aangeboden en gevolgd. Alternatieve mogelijkheid is modules los in te kopen. Bij het modulaire traject kunnen de studiebelasting en -kosten gespreid worden. Tot slot is het mogelijk als cursist alléén bepaalde modules te volgen in het kader van een bij- en nascholingstraject. In het laatste geval ontvangt een student geen masterdiploma. Het curriculum van de Master PMT is te vinden in Tabel 6.

Modulair programma per september 2017-2018 Master PMT

Leerjaar*	Code VOE	VOE-naam	EC
1e jaar Master PMT	HSMPT-OV.DT.16	Onderzoeksvaardigheden	9
	HSMPT-CO.DT.16	Coaching 1	1
	HSMPT-KTM1.DT.17	Kennis, Therapeutische en Methodische vaardigheden 1	12
	HSMPT-PROF1.DT.16	Profileren 1	5
	HSMPT-SV.DT.16	Supervisie 1	2
	HSMPT-Mx.DT.**	Masterclass 1	1
			Totaal: 30
2e jaar Master PMT	HSMPT-PROF2.DT.17	Profileren 2	3
	HSMPT-KTM2.DT.16	Kennis, Therapeutische en Methodische vaardigheden 2	7
	HSMPT-SV2.DT.16	Supervisie 2	2
	HSMPT-CO2.DT.16	Coaching 2	2
	HSMPT-MTH.DT.16	Masterthesis	15
	HSMPT-Mx.DT.**	Masterclass 2	1
			Totaal: 30

Tabel 6: Curriculumoverzicht van de gehele Master PMT (in geval van volgen van alle modulen over periode van 2 jaar).

* Leerjaar: alleen indien het curriculum in twee jaar (en dus niet modulair geflexibiliseerd over meerdere studiejaren gespreid) gevolgd wordt, is sprake van leerjaar 1 en 2;

** VOE-codes worden per masterclass individueel vastgelegd (deze exacte codes zijn derhalve illustratief).

Het curriculum algemeen

In de opleiding wordt binnen- en buitenschools geleerd. In de opleiding is steeds sprake van een 'van buiten naar binnen' en 'van binnen naar buiten' leerkolom. In de 'van buiten naar binnen' leerkolom wordt in onderwijseenheden, aangeboden vanuit de opleiding, gestart vanuit theorie en toegewerkt naar toepassing en oefening gelieerd aan de beroepspraktijk. In de 'van binnen naar buiten' leerkolom wordt gestart vanuit de beroepspraktijk van de student om vervolgens een integratie te laten plaatsvinden met in de opleiding opgedane kennis, attitude en vaardigheden.

Afsluitend examen

De student maakt bij aanvang van de opleiding een persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) en gaat met behulp van leervragen werken aan de zeven beroepscompetenties in de verschillende onderwijseenheden (modules). De student wordt hierin begeleid middels de onderwijseenheid 'coaching'. Tevens vindt in coaching 1 aan het einde van het eerste jaar een formatief assessment plaats. Met behulp van de feedback naar aanleiding van het formatieve assessment gaat de student zich voorbereiden op het summatieve assessment (coaching 2, eind tweede leerjaar, eindniveau bepalend stuk). Tevens verrichten studenten in het tweede jaar een integratieve opdracht en schrijven een assessmentpaper. De opleiding wordt voor wat betreft de eindkwalificaties ten aanzien van praktijkgericht onderzoek afgesloten middels de masterthesis (hiermee tevens eindniveau bepalend stuk).

Het overzicht van de beroepscompetenties in relatie tot de onderwijseenheden waar deze competentie op eindniveau worden getoetst is te vinden in de beschrijving van de eindniveau bepalende onderwijseenheden (VOE's) van coaching 2 en masterthesis.

5.2 INHOUD EN VORM VAN DE OPLEIDING

Het onderwijs in de opleiding wordt deeltijds verzorgd.

Hieronder volgt een korte omschrijving van de diverse onderwijseenheden waaruit de master PMT is opgebouwd.

- Kennis, therapeutische en methodische vaardigheden 1 en 2 (KTM1 en KTM2)
Dit onderdeel bestaat uit twee modules, deel 1 en deel 2, en leidt op tot meer vakmanschap in de praktijk. Beide modules bestaan uit drie aandachtsgebieden: kennis & theorie, therapeutische vaardigheden en methodische vaardigheden. De volgende doelen staan centraal:
  - adequaat therapeutisch kunnen handelen bij complexe problematiek en reflectie op de eigen rol in het therapieproces;
  - grote mate van zelfstandigheid in de eigen praktijk of in klinische of ambulante zorginstellingen;
  - op methodische wijze en met een passende attitude vorm kunnen geven aan preventie, diagnostiek en behandeling van een specifieke stoornis.
- Profileren 1 en 2
In de wereld van gezondheidszorg, (passend) onderwijs en welzijn is PMT nog niet altijd een vanzelfsprekendheid en een PMT-professional moet zich kunnen profileren. Hiervoor is theoretische kennis vereist van trainings-, therapeutische en methodische stromingen en bewezen effectiviteit van interventies, behandelvormen en werkwijzen. In de eerste module (Profileren 1) wordt gewerkt aan een PMT-product waarin methodische en therapeutische keuzes goed onderbouwd worden aan de hand van vaktheoretische en wetenschappelijke literatuur. In de tweede module (Profileren 2) leert de student zichzelf als psychomotorisch therapeut in verschillende zorgcontexten (micro, meso en macro) te profileren in relatie tot het eigen geschreven PMT-product.
- Onderzoek
In de masteropleiding wordt geleerd op master HBO-niveau onderzoek op te zetten, uit te voeren en hiervan zowel schriftelijk als mondeling verslag te doen. In de module onderzoeksvaardigheden wordt geleerd hoe de verworven vaardigheden toegepast worden bij het opzetten en uitvoeren van praktijkonderzoek binnen PMT. In het studiejaar 2015-2016 is reeds in nieuwe stijl gestart met het moduul *onderzoekvaardigheden* (9 EC). Onderzoekvaardigheden vindt in het kader van flexibilisering en digitalisering, net als diverse andere (delen van) onderwijsheden, in blended learning-vorm plaats. Dit wil zeggen dat een deel van het onderwijs onafhankelijk van tijd, plaats en persoon, op afstand gevolgd wordt en er daarnaast colleges gepland worden waarin het doel is te komen tot verduidelijking en verdieping. In het tweede jaar volgt de module *masterthesis* (15 EC) waarin het uitvoeren van onderzoek en het schrijven van een masterthesis centraal staan.

- Coaching en supervisie
De student wordt tijdens het gehele leerproces door een coach individueel begeleid. Met behulp van deze coach houdt de student zijn studietraject op koers, worden leerdoelen geconcretiseerd en de assessments voorbereid en afgelegd. Tevens staat groepssupervisie op het programma, waarin men reflecteert op de eigen attitude en op de vaktherapeutische interventies. Het doel ervan is attitude en vaardigheden op masterniveau te professionaliseren.
- Masterclasses
Tijdens de master PMT worden twee masterclasses gevolgd. De student kiest deze twee masterclasses uit een groter aanbod van masterclasses. Met de masterclasses wordt de nodige verdieping aangebracht ten aanzien van specifieke thema's of doelgroepen. De verdieping betreft zowel de praktische aanpak, de methodische opbouw, als de theoretische en wetenschappelijke verantwoording.

5.3 BIJZONDERE LEERWEGEN BINNEN DE MASTEROPLEIDING

N.v.t.

6 DE STUDENT EN HET ONDERWIJS

6.1 STUDIEBEGELEIDING

Elke student volgt een individueel coachingstraject waarin individuele begeleiding plaatsvindt ten aanzien van het bereiken van de eindkwalificaties en waarin mogelijke problemen in de studievoortgang tijdig gesignaleerd worden. Coaching vormt daarmee het centrale element in de ondersteuning van de studievoortgang. De coaching wordt gebruikt om het leerproces individueel vorm te geven. Dit gebeurt aan de hand van de leervragen van de student die in coaching gekoppeld worden aan de competenties. Hierdoor worden deze actief onderdeel van het competentiegericht onderwijs. De coaching kan ook gebruikt worden ter voorbereiding op het summatief assessment, één van de eindniveau bepalende toetsen van de opleiding. Het competentiegerichte en vraaggestuurde opleidingsmodel zorgt, geconcretiseerd in het coachingstraject, voor samenhang en integratie op het individuele niveau van de student. Een directe doorstroming van studenten van de opleiding Master PMT naar verwante masteropleiding in het wetenschappelijk onderwijs is niet van toepassing aangezien een dergelijke vakspecifieke universitaire opleiding in Nederland niet wordt aangeboden.

6.2 KWALITEIT EN STUDEERBAARHEID

Een aantal studenten die de opleiding Master PMT volgen zijn reeds beroepsbeoefenaren, die na afronding van hun vooropleiding (bachelor psychomotorische therapie of een aanverwante opleiding) hebben gewerkt als beginnend beroepsbeoefenaar in het werkveld. Anderen starten (onderdelen van) de opleiding Master PMT direct aansluitend aan de bacheloropleiding. Per module of onderwijseenheid is vastgesteld of en zo ja, wat de specifieke instroom- en/of

deelnamecriteria zijn. Deze staan, indien van toepassing vermeld in de VOE onder vereiste voorkennis.

Voor zogenaamde 'brede instroom', zijnde studenten die níet een bachelor PMT-opleiding hebben afgerond, geldt voor bepaalde modules een minimale werk(ervarings)eis waarbij de student om met het moduul te kunnen starten over een minimaal aantal uur werkervaring in de wereld van (geestelijke) gezondheidszorg en/of passend onderwijs en/of welzijn dient te beschikken, waarbinnen een minimum aantal uur specifiek gericht is op het bewerkstellen van psychosociale veranderingen met als aangrijpingspunt bewegen en lichamelijkeheid.

Tevens geldt bij een aantal onderwijseenheden de voorwaarde dat, voor het kunnen uitvoeren van de opdrachten horende bij de desbetreffende onderwijseenheid, de werkplek of werkervaringsplek (ook wel stage of leerwerkplek genoemd) van de student tijdens de module aansluit bij het onderwijs. Om de studie succesvol te kunnen doorlopen is het van belang dat de werk(ervarings)plek voldoende mogelijkheden en niveau biedt om de opdrachten op masterniveau uit te kunnen voeren.

Doel is studenten op te leiden tot zelfstandig beroepsbeoefenaar en daarmee de mogelijkheid te bieden tot het verwerven van de beroepscompetenties die nodig zijn om als senior psychomotorisch therapeut werkzaam te zijn.

Studiebelasting

De opleiding Master PMT omvat volgens de Wet op het Hoger Onderwijs 60 EC. Eén EC staat voor een studiebelasting van 28 uur. De opleiding kan worden afgerond wanneer 60 EC behaald zijn. Het aantal EC per module is afhankelijk van het aantal contacturen en het begrote aantal uren voor zelfstudie.

Individuele routes

Het is mogelijk dat studenten vertragen in hun studievoortgang of stapsgewijs (modulair) onderwijseenheden inkopen. Het initiatief om te komen tot een individuele route kan komen vanuit de student of op voorstel van het docententeam. In het laatste geval volgt een gesprek met de student nadat in de docentenvergadering is overeengekomen dat aanpassing noodzakelijk of gewenst is. De individuele route wordt in overleg tussen student, coach en coördinator van de opleiding ontwikkeld.

De spreiding van de studielast over het studiejaar en de opleiding

De studielast voor de verschillende leerjaren van de opleiding is gelijkmatig over het jaar verspreid.

De beoordeling van de onderwijs- en examenregeling als bedoeld in artikel 7.14 WHW (evaluaties)

De beoordeling van de onderwijseenheden van de Master PMT gebeurt volgens een gestandaardiseerde procedure (KWZ).

Het aanbieden van individuele routes voor studenten met achterstand (studiecontracten)

De student mag aan maximaal twee tentamengelegenheden per jaar deelnemen. Het staat de student vrij om deel te nemen aan tentamengelegenheden als het tentamen aangeboden wordt. De examencommissie kan onder bepaalde omstandigheden toestemming geven voor een 3e tentamengelegenheid. Onder strikte voorwaarden geldt voor studenten die er, op één onderwijseenheid na (los van coaching 2) niet in geslaagd zijn alle onderwijseenheden af te ronden binnen de gestelde termijn van twee jaar, voor cursusjaar 2017-2018 dat in overleg met kernteam, examencommissie en docent een 3e tentamengelegenheid geboden kan worden.

6.3 TOETSING

In het [Instellingsdeel](#) *onderwijs- en examenregeling* staan in Hoofdstuk 8 de minimaal te hanteren regels m.b.t. toetsen. Het toetsbeleid van de opleiding Master PMT is gebaseerd op het Toetsbeleidsplan van de Calo. In het Toetsbeleidsplan staan de uitgangspunten van het toetsbeleid voor de Calo- opleidingen uitgewerkt en het beschrijft hoe de opleidingen zorgdragen voor een goede kwaliteit van toetsing. De studenten krijgen tijdens hun opleiding te maken met een variëteit aan toetsvormen. Zie voor een overzicht van de gehanteerde toetsvormen het Leer- en Toetsplan van de opleiding (zie Hoofdstuk 7). De verschillende toetsvormen worden in het Toetsbeleidsplan inhoudelijk beschreven. De toetsvormen die worden gehanteerd zijn:

- Schriftelijke toets: een schriftelijke tentamen met open of gesloten vragen;
- Productopdracht: beroepsproduct, portfolio of verslag (bijv. een reflectieverslag of PMT-product);
- Vaardigheidsoopdracht: vaardigheidstoets;
- Mondelinge toets: assessment, mondeling tentamen of presentatie.

In de loop van studiejaar 2017-2018 wordt bekend hoe aanvullend op de 'reguliere' toetsing, toetsing onder het mom van de pilot flexibilisering eruit zal komen te zien (portfolioassessment en voortgangstoetsen (art. 27 leden 7 en 8 *instellingsdeel onderwijs- en examenregeling*)).

6.4 BIJZONDERE BEPALINGEN

- 1) Instellingsdeel OER, art. 5 lid 1: Als nadere specificering geldt om toegelaten te worden tot de opleiding Master PMT dat een kandidaat:
  - a. de graad van bachelor te hebben in een van de volgende opleidingen:
    - i) psychomotorisch therapeut – bewegingsagoog (Windesheim);
    - ii) creatieve therapie, specialisatie psychomotorisch therapeut (HAN);
    - iii) Bewegingswetenschappen (VU) met minor psychomotorische therapie;Een kandidaat kan tevens worden toegelaten indien hij blijkt een door de examencommissie namens de opleiding in te stellen assessment/ onderzoek (zie bijlage

- voor beschrijving van de instroomprocedure) voldoet aan instroomcriteria vergelijkbaar met die van bovengenoemde toelatingseisen;
- 2) Instellingsdeel OER, art. 5 lid 2: Naast de eisen, bedoeld in het eerste lid, zijn afhankelijk van de specifieke onderwijseenheid die gevolgd wordt, aanvullende kwalitatieve toelatingseisen vastgesteld. Deze eisen kunnen verschillen per module en staan per onderwijseenheid in de VOE vermeld onder vereiste voorkennis. Deze eventuele aanvullende eisen kunnen bij de Master PMT verschillen voor studenteninstroom die vóór aanvang van (deze onderwijseenheid van) de Master PMT een bacheloropleiding PMT hebben afgerond ten opzichte van die studenteninstroom die een andere, aanpalende opleiding heeft afgerond (zogenaamde brede instroom);
  - 3) Instellingsdeel OER, artikel 7: Bij de Master PMT geldt dat per onderwijseenheid is vastgesteld of aan de vereiste werkring voldaan moet worden tijdens de te volgen onderwijseenheid (zie tevens vereiste voorkennis per VOE). De vereiste werkgeversverklaring dient derhalve vóór aanvang van de eerste te volgen onderwijseenheid, waarbij een specifieke werk(ervarings)eis geformuleerd staat in de VOE, te zijn afgegeven en geregistreerd bij de opleiding;
  - 4) Instellingsdeel OER, art.11 lid 3: De studielast van het deeltijdse studieprogramma is, indien het programma níet modulair gevolgd wordt, 30 EC per studiejaar. Bij geflexibiliseerd, modulair volgen van het curriculum is de studielast, afhankelijk van de gevolgde modules, lager;
  - 5) Instellingsdeel OER, artikel 12: Voor de Master PMT niet van toepassing;
  - 6) Instellingsdeel OER, art. 18 lid 4: Dit artikel geldt in aangepaste (beperkte) vorm. De [examencommissie](#) kan onder bepaalde omstandigheden toestemming geven voor een 3e tentamen gelegenheid. Zie voor nadere uitwerking hoofdstuk 6.2 van het opleidingsdeel OER;
  - 7) Instellingsdeel OER, artikel 23: In geval van de Master PMT geldt in het bijzonder dat bepaalde studenteninstroom, die vóór aanvang van de Master PMT, de post-hbo opleiding Le Bon Départ (psychomotorische kindtherapie) of de VU (met een minor PMT) hebben afgerond, voor bepaalde (delen van) onderwijseenheden op grond van aldaar verworven competenties, vrijstelling kunnen aanvragen. Indien van toepassing geldt hetzelfde bij een andere van toepassing zijnde (wetenschappelijke) opleiding;
  - 8) Instellingsdeel OER, art. 18 lid 6: Bij onderwijseenheden waar de student leert met en zich ontwikkelt aan medestudenten worden studenten individueel, maar wel tegelijk in groepsverband beoordeeld en getoetst. Het betreft de onderwijseenheden coaching 1 en 2, Supervisie 1 en 2, KTM1 en 2 en Profileren 1 en 2. In alle gevallen wordt wel een individuele beoordeling gegeven en gedocumenteerd in een beoordelingsprotocol. Deze protocollen staan op N@tschool bij de betreffende module.

7 OVERZICHT ONDERWIJSEENHEDEN

- [Klik hier](#) voor de onderwijseenheden van de Master PMT.

In dit overzicht opnemen een bijlage met gegevens uit Educator, aangevuld met conversietabellen en overgangsregeling en voor alle opleidingen een studiepuntenoverzicht van alle jaren. In deze bijlage is per onderwijseenheid de volgende informatie opgenomen:

- 1) Overzicht per opleidingsvariant van de major en minors, ofwel van de propedeutische en postpropedeutische fase in de Ad,
- 2) Indien er afstudeerrichtingen zijn, deze benoemen
- 3) Per opleidingsfase een overzicht van de onderwijseenheden, waarbij per onderwijseenheid:
  - 4) Langere, beschrijvende naam
  - 5) Langere, beschrijvende naam in Engels (deze wordt ook in het diplomasupplement gebruikt)
  - 6) Studielast in studiepunten
  - 7) Korte beschrijving van de inhoud
  - 8) Verplichte literatuur; vermeld hier ook, indien van toepassing, excursies waarvoor de student zelf de kosten moet dragen, en de gratis varianten die de student ook kan volgen (naast het wettelijke collegegeld mogen er geen verplichte additionele studiekosten worden berekend, als er geen gratis alternatief wordt aangeboden van soortgelijk niveau). Als er geen gratis alternatief wordt aangeboden liggen de kosten voor de additionele studiekosten bij de opleiding).
- 9) Te toetsen leerdoelen
- 10) Eventuele volgordelijkheid
- 11) Eventuele ingangseisen per onderwijseenheid
- 12) Is er sprake van een aanwezigheidsplicht voor vaardigheidsonderwijs
- 13) Indien er sprake is van praktische oefeningen (en dit geldt vaardigheidsonderwijs, stages en afstuderen),
  - i) wat is dan de werkvorm of inrichting
  - ii) op welke wijze worden deze beoordeeld
  - iii) heeft een aanwezigheidsverplichting consequenties voor deelname aan het tentamen
  - iv) is er eventuele vrijstelling van verplichte deelname mogelijk al dan niet onder oplegging van vervangende eisen (opdrachten)
- 14) Toetsvorm(en), en indien van toepassing de mogelijkheid om een onderwijseenheid flexibel te toetsen.

8 ACCREDITATIE

De accreditatie van de master PMT geldt van 14-11-2012 tot en met 31-12-2020.

9 TOT SLOT

9.1 BEZWAAR EN BEROEP

Tegen besluiten op grond van deze regeling genomen staat beroep open bij het College van Beroep voor de Examens Windesheim. Het reglement van het College van Beroep voor de Examens maakt deel uit van het Studentenstatuut.

9.2 BIJLAGEN BIJ ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING

De bij deze regeling behorende uitwerkingen vormen tezamen met deze regeling de onderwijs- en examenregeling van de opleiding.

9.3 OVERGANGSBEPALINGEN

Vanaf studiejaar 2017-2018 moeten alle niet afgeronde onderwijseenheden, waarvan het recht op afronden oude stijl van 1 jaar is verlopen, worden omgezet in de nieuwe stijl (indien deze er is). Onderstaand schema geeft weer door welke nieuwe stijl onderwijseenheden vervallen onderwijseenheden worden vervangen.

'oude stijl' module			Te vervangen door:		
Voe-code	Naam	EC	Voe-code	Naam en/of toelichting	EC
HSMPT-ATBT.XX.2	Algemene en beroepsgerichte theorieën	16	HSMPT-ATBT.XX.2	Recht of afronden oude stijl wordt eenmalig met 1 jaar verlengd t.g.v. curriculumvernieuwing.	16
HSMPT-OV.DT.14	Onderzoeksvaardigheden	10	HSMPT-OV.DT.16	Onderzoeksvaardigheden, behaalde deelresultaten mogen worden overgezet	9
HSMPT-SV.xx.2	Supervisie	6	HSMPT-SV.DT.16 én HSMPT-SV2.DT.16	Supervisie 1 en 2, behaalde deelresultaten mogen worden overgezet	4
HSMPT-SV.DT.14	Supervisie	6	HSMPT-SV.DT.16 én HSMPT-SV2.DT.16	Supervisie 1 en 2, behaalde deelresultaten mogen worden overgezet	4

Het aantal EC in het studieplan van de studenten die dit betreft wordt door de overgangsbepaling verlaagd. Echter, in al deze gevallen komt het studieplan niet uit op minder dan de voor afstuderen benodigde 60EC. Dit doordat de masterthesis reeds is omgezet van 'oude stijl' (lees: 10EC) naar 'nieuwe stijl' (lees: 15EC).

In uitzonderlijke gevallen kan een student, na overleg met de hogeschoolhoofddocent, bij de examencommissie een beargumenteerd verzoek tot verlenging van het recht op afronden van verlopen –niet eindniveau bepalende - modulen ingediend worden. De recentheid van de verworven competenties op Master PMT-niveau wordt geborgd via de eindniveau bepalende stukken. Het recht op afronden 'oude' stijl van *eindniveau bepalende modulen* blijft te allen tijde 1 jaar. Na het verlopen van het recht op afronden oude stijl van één jaar, worden deze modulen automatisch omgezet in de stijl van studiejaar 2017-2018.

Dit betekent voor de masterthesis (HSMPT-MTH.DT.15 en HSMPT-MTHD.DT.15) dat deze omgezet zullen worden naar VOE-code: HSMPT-MTH.DT.16. Dit betekent voor coaching, oftewel assessmentpaper en assessment (HSMPT-CO.DT.14) dat deze omgezet wordt naar VOE-code: HSMPT-CO2.DT.16 (coaching 2) en dat tevens HSMPT-CO.DT.16 (coaching 1) toegevoegd wordt aan het studieplan met dien verstande dat bij een behaald deelresultaat voor het formatieve assessment (toetsnaam assessment: jaar 1) van HSMPT-CO.DT.14 dit resultaat automatisch overgezet wordt in HSMPT-CO.DT.16 (bij toetsvorm Assessment).

Let op: Voor de volgende eindniveau bepalende onderwijseenheid geldt dat deze in studiejaar 2017-2018, op grond van het recht op afronden oude stijl van één jaar, voor het laatst in de 'oude' stijl afgerond kan worden: HSMPT-MTHD.DT.16. Per studiejaar 2017-2018 vervalt

masterthesis duo's en schrijft iedere student, al dan niet als onderdeel van een samenwerkingsonderzoeksproject, zijn/haar individuele thesis.

9.4 NIET VOORZIENE SITUATIES

In de gevallen waarin deze onderwijs- en examenregeling niet voorziet, beslist de directeur van het domein.

9.5 INWERKINGTREDING, OPENBAARMAKING, LOOPTIJD EN VASTSTELLING

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2017 en loopt tot 1 september 2018.

Dit *Opleidingsdeel Onderwijs- en examenregeling* behoort tot het *Opleidingsdeel studentenstatuut* en is als zodanig te vinden op de opleidingspagina's op Sharenet. Daarnaast is het reglement openbaar gemaakt op www.windesheim.nl.

Het *Opleidingsdeel onderwijs- en examenregeling* van de Master PMT is namens het College van Bestuur door de domeindirecteur op 11-09-2017 vastgesteld, na advies van de opleidingscommissie 30-06-2017 en met instemming van de deelraad, gegeven op 11-09-2017

Drs. Bert Meijer

Directeur van het domein Bewegen en Educatie

11-09-2017

